

Pocz. 1243

Pauli 1. 1/2 50 c

1870. X. 16.

Jagodnicki

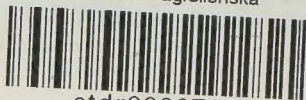
Biblioteka Jagiellońska.

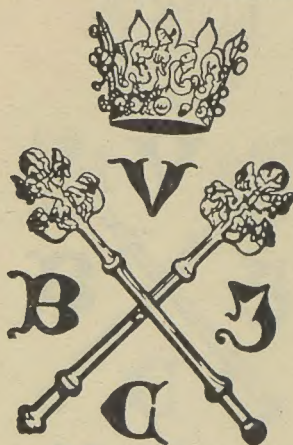
III. a. 17 1/2

Biblioteka Jagiellońska

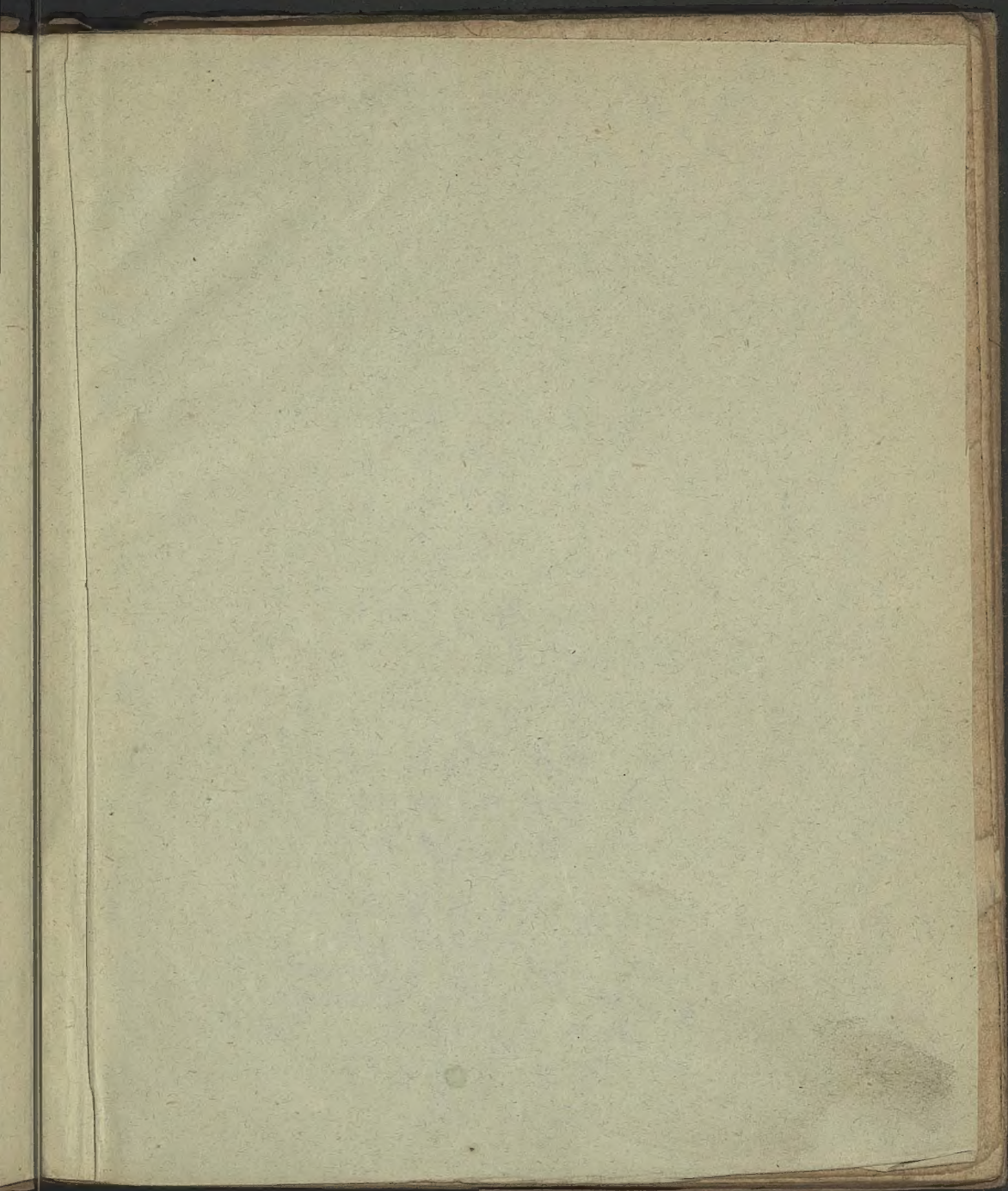

stdr0000705

586059

I Mag. St. Dr.

Poer. 1343.

III.a. 17 $\frac{1}{2}$

586 059 I

Mag. St. Dr.

XVIII

~~350459~~

I

G R O S Z

S. S.

IAGODYNSKIEGO,

Pod Zaslona y Ozdoba Skrzydel Krola Ptaków

O R Ł A:

IASNIE OSWIECONYCH XIĄZAT,
ICH MOSCI

RADZIWIŁOW

PANOW, PANOW

Zawſze Miłościwych,

IASNIE WIELMOZNYCH,

Znącznie Wieloczynnych:

Przy Groszu kłada sie Apophtegmatá Ludzkicy

mądrości: o Groszowej Zaczności,

y Queslye, ná niektore Groszowe Resolucye.

D O C Z Y T E L N I K A.

Mosliłem dla Przyjaciół o takley Koledźcie/

Alie mniemam iż każdy z Grosza Content będzie

Alie ten mądry tego ma/ toć y ten nie głupi/

Który chce mieć y umieć/ Grosze sobie z kupi.

W K R A K O W I E,

Roku 1705.

BIBLIOTEKA UNIV.

JAGIELLOŃSKA

❁❁❁
G R O S Z

Pan od roku do roku

Jowisza / Merkurego / Marsa y s insem /
Astrologowie klada Pány doroznemi :
Ale ktoby chciał wieznie Pány znać na świecie /
Nie maś wielkiego Pána / iako GROSZ w Pałecie.
Großwe Tytuty.

Groß gielt / gleyt / daemontum / zowia y mámona /
Ze rozne ma godności / rozne y imiona :
A wśak ktoby nagodniey chciał groś tytulować /
Niech go pomni ; Wzędu Totum fac miśnować.
Groß Rzad.

Dwa okręgi Prag światła obchodza swym rzadem /
Słońce po niebie / a Groś y woda y ladem.
Groß Sad

Sprawiedliwość ; Wagami nie toli wyraża /
Ze kto wiscey naklada / ten pewnie przeważa.
Groß Bład.

Obrzązy Świetych Paia na Grośu w Mynicy /
A widzie / że y sami chwala heretycy.
Großowe Herby

Pogonia s ledney strony / na Grośa harente /
Na drugiey bystroPrzydny Orzeł polatuje :
Coby to było / moga zrozumieć y dśieć /
Gdzie płapa nie doskoży / pewnie praś doleć.
Drugie Przybykowe herby Grośowe.

Wśedźcieć miś Zerb Podstąrbich / ale na monecie /
Radby go iak naywiscey miał Paidy w Pałecie.
Groś. folicá szczęścia.

Co Fortune na Kregu małuita to znaży :
Ze pżęście na grośowym okrągu stać razy :

Jafoż

Jiż ten tylko stolec podemkni Fortunie/
Alie iak Grośa nie maśi/ y szczęście wnet zginie:
Groś Ozdobą.

Świeci złoto w pałacach świeci y w Kościele/
A choć też gwałt proch/ popioł/ świeci y w popiele :
Jeszcze nie tylko świeci / ale y oświeca :
Złoto/ stal/ y ogniwo/ Groś iśności wznieca.
Groś Obrodą.

Mato zamków y murów po Polśce y Litwie/
Wpał iz meza dziełnego y potrzeba ta bitwie.
Gdyby im tarcz grośowych zamśe dostarczał/
Iak śa murem takby śię śa Grośem siedziało.
Groś iak zdrowie.

Dwa rzęzy śnādno pozbyć/ ale trudno nabyć/
Grośa/ a zdrowia : wiec to w śanowaniu ma być.
Groś nād zdrowie.

Lepśe zdrowie niż grośe / ia niewiem to iak/
Nie lepsieli pieniądze lub nic mniej iednaśo :
Prawda/ że zdrowa głowa kołpaka nabędzie /
Ale go y nabywśy przedśo pewnie zbedzie.
Zdrowia też śa pieniądze dostanie ? wiec wiedźmy
Przy zdrowiu dobra y śłykiem y y pieniądźmi.
Groś Przyiāciel bliśki.

Przyiāciel daleśo/ Bog wyśośo/ acz wśedzie/
Byle mieśeć byi bliśo/ przyiāciel przybedzie.
Groś wśytkich Amor.

Wśytkie śtany/ iz dobry Groś iest wychwalāia/
Nawet go na trzy Krole w śłocie poświacāia.
Groś Pānow Honor.

Jigur prośne choć wājne przedtym tāt Grośe /
Y tak ie miłowali ludźe też potrośe :
Potym że gospodarśwa grunt w nich upātrzon/
Wolow y miłych bydlat na nie nāpedzono.
Jui ośiś y Pāny : Serby Groś reprezentui/
Przyściećem go tym barśiey lāźdy wenerui.

Groß Vciechá Pánov.

Pytalem sie u Pánov dobrzeli dзиаłaia/
Ze to Große lada Rad w Starb swoy przypuśczaia.
Powiedział Wesparyan: piskny zapach złota/
Choćby go wyrabiaiaac/ śmierdziła robota.

Groß Funduś.

Pytalem sie w Kościele ieśli tam Groß wadzi/
Rzecono: tu Groß śpiewa / groß dzwoni/ groß ładzi.
Auri sacra fames/ świetne ieś / do świete złotezko/
Per złotam Święci/ świecciq; świecare peroptant.
Sunt alii: quos non ssebrt złotiq; Cupido/
Zbierandiq; tenet / niezbędnoś cura pieniedzoś.

Groß szlachectwo.

Ziemiante w ziemi pyśga dla grośa iał świnię/
Y Szlachectwo bez Grośa nie tał płatne ninte.
Do Szlachectwa Grośa/ (iał do barana bobra)
Trzeba/ dżis tylko Szlachciec dobry/ co ma dobrą.

Groß Opatrzność Zolnierska.

Zolnierz we zbrot wśdam sie grośami osadza/
Bo wie iał Groś w każdey potrzebie dogadza.

Groß Przyjaźń Mięska.

Mięska przyjaźń że smaczna y płatna/ Rad owo/
Reka w mięsku/ co słowo trzyma Groß gotowo.

Groß Rada Doktorzka.

Nieć słoto ieś mądrych Doktorow to rada/
Bo iał serce głowiekiem: tał Groß sercem włada.

Groß Professia Kupiecka.

Kupcy to sa Grośowi. Radzy/ y woźnice/
Co go przewoża w różne kraie/ y siemice.
Jakoś tedni na ławnych ambarach siadaia/
Y ławnie sie Grośowi służyć nie wstydaia.
Dzudzy w ciemnięsych kramach zelała na niego/
Bo y w pociemku Radzy znaia Pana swego.

Groß Rzemieślnik.

Choćby był Mistrz a wśtęko rozumiał y robił/
Ieśże parciaż/ ktory Grośy nie nárobił.

Sub

Sabtelne studi Złotnik ze złota formuie /
 Ale kto wie/ kto widzi/ wiecey złoto wie.
 Co złotnik! złoto tylko swarce lubo bydlą/
 Lab smalcem tuzonego narobi tam bydlą.
 Nie odbit grzech swarc złoty/ a bydle tak chodzi/
 Ze za soba Orphea i Apollinem wodzi.
 Wiet gdy co grobić złoto nalepszy robotnik/
 I wielszy jest Maysterkuś złoto niżli złotnik.

Groß Easka Páńska.

Chociaż ledwie Pan nie Krol/ i lasza mykrzykuleś/
 Ktora iż za nie waja/ tym barśley stykaleś.
 Że co ja wazyć/ Panie laszawy/ pytamy:
 Gdzie na te lasze gwichta iniego nie mamy?
 Day co komu/ a co twoy będzie wazył darteś/
 Za to ja udac może/ lub schować ostateś.
 Bez daru lasza właśnie tak rzeka bez wody/
 To lasza kiedy po nie/ może stać podwody.

Groß Rękoymia chudych ferenfow.

Cyloć w łazni bez grochy goły som sa gody/
 Wzdyć tam nim sie ubierze powierza im wody.
 Zechcali/ że dał darmo Bog wode/ swarzyć sie/
 Rzekna/ nie myć sie: wody bez grochy napić sie.

Groß Stanow rozność.

Chociaż w łazni y w trumnie oba goło siedza/
 I tam niewiem skąd co Pan/ co golota wiedza.
 Ba gorse na ubogie nowiny dziś głota/
 Ze y w piekle drwa/ smole/ chodzi Panom nosa:
 I chłopieca tak w łazni tamże drapia Pány/
 Patrzyć tak to Groß wryśle/ wchodzi dziśeli Pány.

Groß Koterfet Sędziogo.

Bez reku/ y bez ogu/ Sędziogo maluta/
 Rękomo tym respektować/ y brać zakaznia.
 Niech nie patrzy/ niech nie ma rak/ byle miał uszy/
 Ba y sam dźwięk Grośomy przeniśa do duszy.

G. Nieprzysiadle.

Jesliże Daemonium Groß mla ośiedle/
Utrątny Daemonium eliciens będzie.

Groß Medyk y Mendyk.

Dwuch ja rzeczy nie chwale/ Strypy na ubogie/
A Doktorom w chorobie dawać dary drogie.
Zgad ubogi na dżwony/ niż zdrowie radnieyſzy/
A Doktor rad wie/ że Pan w chorobie dacieyſzy.
Coż i tym zenie? za zdrowia/ za zdrowie dać trzeba/
Gdy to y zdrowie za Groß/ tak i Upiek iak i Nieba.

Groß Stroiow wymyſlacz.

Pod Morawſkie ſtrogłow to wiekt nie dawne
Wynaſzły / y miały za ſtroie przeſławne.
Proroctwo to/ czy ſtuka? na wierzechu Morawſkie/
A pod nim ſie gdiſes ſtryły wzory ſtokoſławſkie.
Prawdać że ſtrogłowni na ſpodku Pánowie /
A nad niemi wierzech máia dżis marni ſarkowſe.
Ariſtoteles dżieli bogactwa dwotało/
Jedne z natury / drugie od ſtuki tam tało
Przyrodzone ſpiewała : używa/ da dawa/ /
Drugie zaś Pánu ſepca/ nabywa/ dodawa/ .
W tymci i piſkiem z ſwym iſkiem ná Nis inz nie máia/
Drudzy zaś gdiſes i Podola z ſlotem wylezdała.
Tak/ Róma ſiano gładia/ nie dobra to ſprawa/
Arabia y Węgry poſkneła Morawa.
Nie ſtroy to w Pawtan Róma/ w homato bawełna/
Leż to ſtroy tak ſie ſtroić aby było ſpełná.
Niechże wspomnía utrątni ná ſtroie/ me ſłowa/
Grasła noſić ſtrogłow/ mieć ſłoto to głowa.

Groß Lichwiarz.

O lichwiarzum chciał włożyć coſ do Groſa mego/
Leż nigdy lichwiarz nie ma Groſa cnoſliwego.

G. Ceremoniacki.

Bá y wſytkiemu ſwiátu fałſ w tym moſe zádać/
Co w dworſkich kortezyách wielom da ſie gadać.

Tak

Tak go miłnie/ żebyś dał mu dusze swoje:

Danie/ tam nie Bog/ ani Czart na dusze twoje.

Alle probuy co mówi ona; młodzi dusza/

Nie: Gdzie dać y smory ustawać tam musza.

Takas Panowie dusza w ciełe niż w falecie/

Ze tam ta słubiecie/ a tey nie daciecie?

G. Ludzkie przywary.

Boday nie tych pieniedzy/ ale boday; niemi/

Kłopot; pieniedzy/ ale gorzki bez nich wiemy:

Mowia/ żeby się we śnie pieniądze gnaczyły/

Alle boday się mile Groszyki y śniły.

Groß Ueconomy.

Wszystkie umie czytać Grosz/ lecz po Niemiecku/

Y; Żydowsku naradniey gada po kupiecku.

A żeby też iż pismo umie każdy wiedział/

Sine me nil potestis; łaciński powiedział.

A tak się ta wykładą harda grochowa rada:

Bogiemnieście blaznowie/ Chudzi y Panowie/

A semnieście Panowie/ Chudzi y blaznowie.

G. Vicem pro vice.

Rzuc się sie/ a przed sobą nądziesz/ powiadała/

Ba y to/ raka raka myie dokładała/

Żrad snadź gdy y nądzodrze rece co darcia/

Przez słowko pospolicie *o r o* potażula/

Oto mowa/ a *o r o* wspan y tak gztala/

Śmieśli *o r o* bracie/ *o r o* śmiey oddać poddała.

Groß Conatio sine qua non.

Jednemu głębi biada/ tak pismo powiada/

Bez gegos to tak bargo? bez żony dokłada/

Jedliż jednemu biada bez bez żony/

Lecz y żona/ y; dziećmi/ biedniey bez mamony.

Wise że się niedzy strzeżę (boć sła Marbo Boża)

Przedzy dals meza Roza ma/ niż Panna Roza.

Concordia crescit

Słaby leży świat we wszystkie swoje obyczaje/

W tym nie/ że każdy radniey bierze niżli dacie:

Groß

Groß Cenz ludzka.

Je dzisiaj pieniądź waża! pieniądź wszystkich Grofi!
Kto o pieniądź nie stoi, za pieniądź nie stoi.

Groß w Cenie.

Panie Boże bądź z nami! wiel to takich Grofi!
Wszystko wędzicie staniało! a Groß wędzicie drogi!
Tanie za przereżne uczciwe dziś kupić!
Może Groß niezgichowy z uczciwego kupić.
Wiele jest dziś Jamisów (a kto ich uszyje)
Co Donay dobywają swym słotem y z wiezel
Świadczyc za fałsem byrwo (złotom prawnie przysiać)
Y Silachy naszy za Groß niemal zwiędzicie tysiąc.
Boie sie by Judaś nie był głosił choć tawny!
Y ktoregoby Chrystus za srebrne przedawny.
O sumnienie nie mówcie Księża to tarowicie!
Użyć wolno im tak swych każdemu śacowicie.
Panie Boże bądź z nami! wiel to takich Grofi!
Wszystko wędzicie staniało! a Groß wędzicie drogi!

Groß Nowa powieść.

Szeroki świat to stara! a to nowa będzie!
By nayszerzy był świat bez Großa ciasno wędzicie.

Groß Nowy stanowniczy.

Pr officio dragim niech daia gospody!
Pr marsapio Pan Groß dość milewa swobody.

Groß. Posit.

Kto sie niechce długo bawić!
U dobrze y przedko sprawić!
Niech na Orle Groß wyprawi!
Pełtki to prać nie zabawi.

G. Do rady y do zwady.

Chwalimy stare wieki! stare obyczaje!
Y Große chwalmy takie! takie nam dostaje.
Jeśli komu dostaje y starych y nowych!
Zajęł do rady tamtych! do zwady zaś ewych.

G. *Votum do Groß.*

Słyskałem wiele chciwych Großa talowego/
Zeby choć/ gdzie udany wracał się do niego.
Mieć zły Groß a choć wiele ma być na udaniu/
Taki Groß będzie z Panem swym na przywitania.
Choćbyś zły Groß usrebrzył iest talowa Panna/
Co sama przez się tania z furbigła Dianna.
Podobne też Großowi Panny na wydaniu/
Jż się doma została na grząd poprawianiu.

Abyssus Abyssum invocat. A bies do biesa lezie.

Groß Przyptodkowy.

W tego Kopá leży/ A gdzie kaletka lekka/ Wiec z kopa to w łóciec/ Tam swoy przypłodek płodzi/ Lecz zaśem y zfelgować/ Z przyjaciółmi Żydami/ W tego Kopá leży/ Lecz żyja z Żydy chodzi/	Drużna do niego bieży. W ostatek ucieka. Wiec tak ten miły Wciec. Gdzie Kopá kope rodzi. A dać iey potrafsować. Boć to często widamy. Drużna do niego bieży. A y dżiesiąta przypłodzi.
--	---

Do Groß.

Moy miły Großu/ A tak w łarecie/ Zachceśli daley/ My cie wyprawilem/ A tak w łarecie/ Moy miły Großu/ Jako w łarecie/ Choćby też w łacie/ By iedno zdrowi/ Radzi u siebie/ Krolewski wyjazd/ Byt twoy miłosny/	Przybądź choć w łosy. Wdźleczeni bądźciecie. Wiec okazaley. Nie nie zabawiem. Ziedziś w łaledzie. Choćby też w łosy. Wdźleczeni bądźciecie. Nie fukna na cie. Wszyscy Großowi. Großu u ciebie. Cesarski przjazd. Odbyt łalosny,
---	--

Groß Żydowski.

Ma iako Żyd pieniażce/ nie ten co ma wiele/
Ale co na źle / abo przez źle ma fortele:

A P O P H T E G M A T A

Ludzkiey mądrości.

O Grobowey zainości.

1.

Dobre pisa. Pożim Groś miał/
To mie bratem każdy zwał :
A tatom teraz chudźiną/
Opuszcila mie družyną.
Oyże Grośu wroc się do mnie/
A wnet bracia beda po mnie.

2.

Ksiadz jeden dyskurował : Oltarz/ Kaptan/ Wiara/
Prorok/ Krol/ poty stoia pokoj y ofiara.
Bo niemagli ofiary/ co sam Oltarz czyni ?
A bez Oltarza na co Kaptan sie uzyni ?
Nie bedzieli Kaptana/ tak Wiara zostanie ?
Gdyż i ast tego Żakonu jest opowiadanie ?
Niosłatek przez Żakon Prorocy sie stala/
A Krole ciz Prorocy i Kaptany podala.
Jakoby chciał probować/ że nie bez ofiary/
Gwał przy wpytkim zostac przez pckion y dary.

3.

Lepšy Thomas/ niż Niemasz/ przetoż bez odporu/
Kancelerz Sapieha wygnal Niemasa ze dworu.
A Chudzi z tym Niemaszem nie mieściłiś radši/
Lecz ten Pan znal/ iż wiecey Panom Niemasz wadži.
A mymbys tak Kancelerza sławny zabiegł wadami/
Bez na mnie rzekł o Thomas/ abo na sie Ja dam.
Lecz bez śmiałości/ votum zairwam y stromu/
Bogday Oto y Thomas/ żył w Sapiehow domu.

4.

Wielkiemu Podstarbiemu Włoch Wołowiczowi/
Nieznajome przyniosłszy liotka znalom.cowl.

Ofiarac

Ofiarne w nowine / leg na te ofiary /
Y na nowine wadrosć w Panie nalaś stawe.
Ze sie znał z tego dary zego koczysie /
A wlaszka Wloście chętały / koczysie Wloch tylo.
Podsiłkował za stolka / y stolka ma wrocil /
Wszakże y Wloch nie smierzy od Pana sie wrocil.
Co biewiem stało dade / dał ma dźcielot zloty /
A to użaci / ze nie brąc leg dać Pańskie Cnoty.

5.

Non apparebis ante conspectum Domini vacuus. Eccl: 35.
Zartowliwy nie chciwy Kracyz Andrzej Woyna /
(Ze Pańska raka tego w dobrodziejstwach hoyna.)
O puszcza / na budynki od mieszkan profony /
A karczka tylko z słowy przy posle pogzony.
Choć dać był gotow / dał też karczka z temi słowy:
Głupi posel nie umiał udąć swojej mowy.
Y tak na gęś Grobowa przypowieść wynidzie /
Głupi posel gdy z niższym a og prośac idzie.

6.

Pleban Pannu przymawiał / ze nigdy Kazania
Nie mogli miewać / dla tego długiego sypiania.
Wstanie raz Pan / a Pleban po iactkach sie kluge /
Y przed dzwony ias dzwonia tego z mieśkiem kluge.
Wnet Pan z Ewangeliy Plebana strofuie /
Ze o iadle y pićiu tak sie piegoluie.
Wszak że gytas ze bronit Pan tego zapasu /
Dawda / przy / ale gytam ze onego czasu.
Tak widze dziś w Kościele iako y w obozie /
Nlecy ty nadzieie w Bodge a chleb przecie w woście.

7.

Key Poeta staw spuszczał wiat tak bywa z nami /
Wyprawił kros pachotka po ryby z służbami.
Przyiał posta / y respons dał mu bez pochyby /
Leg tak / służba za służby / pieniadze za ryby.

Słowa Polskiej Korony sam między Niemczy/
 Marszem rozgraniczał; i Moskalem L. chwiałny/
 Jako Pan taki miał flag cmy; i traim białych/
 Ocieższych husarzyow; y kozakow lekkich.
 Tam jeden między gola piechora / tak bywał
 Ze y hajduk dla zdrowia rad zbroie używa.
 Calarami był Węgryni pierś obwarował /
 A gdy w szeregu swoim meżnie postępował.
 Puścił ołow do srebra samopał Moskwieński/
 Lecz nie puścił / zaszyty w kurtan żold Krolewski.
 A Wiceś obaczywszy że go caluteńka /
 Nie wieliczka to zbroia / mowi da dobreńka.

Siadawałem we zbroi / y srebro nośilem/
 Wszak iż to wszystko chłodzi pewnie doświadczylem.
 Lecz mi jeden powiedział / zgodna Kłoda; kaleta/
 Ciepley / przy / niż z bawełna w kurtanie z moneta.

Calulać mie Sądzieho przyiacielstwu duchem/
 Kownasz twiste paniece ucho z inoim uchem.
 Siedząc na mym folanie przyciśnął bok z bokiem/
 Mowisz / zgodna Jagoda oko me z twym okiem:
 Jac w owie cne Panatko / kladał choc y nos z nosiem/
 Nie masz równości kiedy nie rowny trzos z trzosem.

Psi si wadza / a pisarz / do prawa / do prawa/
 Wola / ta mowie / że im nakładu nie zstawa.
 A on tak expert powie / prawda / bez nakładu.
 A u prawa nie dojdzie by nayprawda sadu.
 A coż po drukowanych w Drukarni rozdzielach/
 Kiedy w Mienicy bitych tak prawny podziałach?
 Korektury praw błędą / nakład to nie mały/
 Dobre są artykuły / lecz lepsze rozdzielaty.

12.

Wyca y Matki tylko za grosz nie dostanie!
 Tłuchaj już dziś Panowie tą powieść ustanie.
 Wolac przedać niż zgnoić Wyce synagłowie!
 Bą y dżimne urosły z tych targow przystawie
 Pobral pieniążki/ dobrze uszedł on strych stary!
 Biora za Wyce tak za pewne towary.
 Wiec ten nie nie dostanie/ Pro dziś nie niedługo dać/
 Lecz Wyca/ Matke/ snadniey kupic niżli przedać.

13.

Cez paronomazja dżecła kroia sobie/
 Lepszy groszyk niż groszek/ mówia o tej dobie.

14.

Ferveat olla modo viver amicitia.
 Pożi w kalcie szęka/ w kuchni pies nie leże/
 Jesze z tysiąc na twoy chleb przyłaciol przysięże.
 Jak osydnie ognisko w miešku pognie świtać/
 Żaden cie z twych przyłaciol nie zechce y witac.
 Wiec sie starac o przyłazi mam to za prożnice/
 Chlebi a Grosz pobratania z Pany y woźnice.

15.

Nadawşy sie z palica Mązr w karczmie siedział/
 A że za Groszem wolność wşelka tak powieǳiał:
 Kiedy mam Grosz/ Nadymam nos/
 Nudne y was/ Za Groszem maż.

16.

Zagłn kup (mowi baba) pierzeż choroszy/
 A żagel na to babie/ dayśe babko broşy.
 Dał gnać iże y babka dla Grosza przedate/
 A zagłn być bez placu gdy Grosza nie zstaie.

17.

Półg jeden niechciał dać Grosza ubogiemu/
 Mowią: kupiwsy łelacz/ beśże mnie y temu.

18.

Bez Groszni ferensowie co gotowi łupić/
 Gania miastą gdy nie maś za co chleba kupić.

19.

Chępiła się w swa tańce trzepiac ledną Pani/
 A tey się przy/ balety rodzą Kapellani.

Odwracania łeb boli/ z prośbą uśom głuchoty/
 Od dawania deża rece/ zle to są przemioty.
 Co iż wszystko bolesno i tak się kontładaie/
 Ze wiele day/ day przycacych żaden nie miłaię.
 Tylkoć synkarzkiej łaski to day/ day nie traci/
 Ale się y tam stodoła pie/ gorzko płaci.
 A siłało się gószes się/ gdy pili/ hażeli/
 A kiedy płacić przyszło/ wszyscy ponemieli.

Imperat aut servit collecta pecunia cuique,
 Tartum digna sequi potius quàm ducere funem.
 Wierście że niewolnikom łopą ma nie mało/
 Ale o jednym powiem tak iako się stało.
 Przypadła mu gwałtowna potrzeba/ pientędzy/
 On ich nie miał/ lecz miała szczytna dość tey niedzy.
 Poydźcie do szczytnie/ pientnie/ rece obie słoty/
 Własney się szczytni Pan ten spowiada y Boży.
 Ze się tey nie rad przyrzy w żadney swey potrzebie/
 Lecz niewola przygnęła szczytno mnie do ciebie.
 Ze muszę gwałt rad nierad obu nam uczynić.
 A tobie ach co ulać co bych miał przyczynić.
 Wszakże przysięgam wierne że za Niedźziel Piłką/
 Oddam/ a nie żyjęzeli/ nie straca ni szelki.
 A tak się namodliwysz/ przysięgasz drzac liżył/
 Sądzićieś/ czy mą pientędzy/ czy on im dźledźczył?
 Toć to jest białocwałstwo nad Poganiście sroźsze/
 Co Poganom domowe bożki/ to nam Groźne.

Wiele masz po cnych przodkach przyściół Jarożu/
 Ale boday nie wiecey po kopie y Grożu.

23. *Groß Przyjaciel prawy*

Ze Bog a mieśeł to przyjaciel prawy /
 A ludzka przysiaż tylko dla zabawy.
 Ztad testamentem zostawił Doktor Koś /
 Ze naśa Mária kaletka / Oćiec Groś.

24.

Widziałem obraz wielki i srebra odlewany /
 A był ozony iak Święty Paphnuc nazwany.
 Nie tylko cna Persenat obo Święty Boży /
 Ale y swinie złote pachna iako Kozy.

25.

Alcy Panie wprzód zowa pośi zdrowy mieśeł /
 Alaz co Panie gdy stela mieśeł pyta śmieśeł.
 Dobrze dżiała / bo pytać nie trzeba zdrowego /
 Alaz Co / iak sie maś potym / pyta iak chorego.

26.

Nie pomoga nie złota / gdzie dżurawa Cnota /
 Co to dawna a barzo piękna była nota.
 Lecz dziś nowa nastała / niewiem iak chorosła /
 Nie pomoże nie Cnota kiedy złe paigrosła.

27.

Powiedział Diogenes / przeczby był Groś błady /
 Bo wiele ich nań znale / wlec boi sie zdrady.
 Ztad snadź bywa / choć rzdomo Grośe ochraniała /
 Wśak gdzie sa Grośe / tam też y strachy bywała.
 A Kozak śmiełszy / poło cieśli trzos nie wadzi /
 Bo wle / ze dżieścieć zbroynych golemu nie radzi.

28.

Beda na chore race kląć / a beda sie mieć /
 Dobrze / stich Doktorowie stow dziś z bogaceli.

29.

Wierzam i Kochanowśkiego o duszady iak wiecie /
 Ze jedna ma być w ciele / a druga w kalecie.
 Jesliż i być korey / tey to pogbść i ciała /
 A by druga na pogrzeb w kalecie zostala.

Lepse

Leppse sto Drahow niżli sto rublow w Łalecie/
Lecz to gorsta / niet Drahow bez rublow na świecie?

Dobry głowieś dżis kto ma pieniaśki taś mowa/
A iestże ktory daję / radzi Panem zdrowia.
Panem być ile nader nie uwodzą żądze/
Leczbych był dobrym czękiem radbych miał pieniażę?
A na to właśnie / abyś dżinry swe zastaniał/
A Boga z nich wprzód chwalać / diablu się nie kłaniał.
Jest też pod koncem (mowa) czarny dzień kłzdego/
Dobrześ to biały pieniaż; mieć dla dnia czarnego.

Atadze czy szgodrze stary swoich pogrzebali/
Ze z nimi starby wielkie w groby położyli.
Czy się do Nieba samym wlepić im radżono/
Czy mniemali że przewoż do Pieła placono.
Jakożkolwiek lub Chason darmo nie przewoż/
Lub Alnos wiadrem kto w nie nie włoży nic grożi.
Wiem / iż Ksiedza lednemu w modłach o pułnocy/
Dał Grosz umarły / prośac swej duszy pomocy,
Gdyś potrzebny na onym świecie taś y na tym/
Dobrze żyć / ale boday y umrzeć bogatym.

Q V A E S T I E,

Na niektóre Grośowe resolucye.

Z Kad erystymacyey ludźie nabywają?
Kto wiele trzyma wiele też o tym trzymają.

Jestliże Pańska przyjaźń leppa czy chudego?
O to godna Questia rozumu ludzkiego.
Wpyteł gmin mowi Pańska przyjaźń leppa z datkiem/
A chudego dobrego wolemy z estakkiem.

Zaż nie znacza wielmożność y tu Grośa enego/
Ze y Pan Grosem tylko droższy nad chudego.

3.

Przez słuchala słow Pańskich mile/ choć też pusty/
Choć Pan tu Jan od złota ma być złotousty.

4

Nie tylko już łaskawych leż y m iłościwych/
Dość Panow/ leż iak poznać łaskawcow prawdziwych.
Doktor pulsy macać mali chory zdrowie/
Poznać y kaga się z ręk łaski Pańskiey domie.
Niechaj ręce leż rącey niechaj podda ręk/
Choć bez leżyłki/ kiedy z ręk łaski gościłki.

5.

Wiecieś czemu pientadze tak dobre bywała?
Cemu że ie też nie ile w mynicy bywała.
Przetoż y dźteci biją/ by z nich co wybito/
Bo dwóch głupich nie bitych/ dać za Groś co bito.

6.

Ktorzy naylepiey Ptacy uganiała?
Orłowie ktorzy na Grośu siadała.

7.

Wiem/ że szminda bogaty może mieć kopy wiele/
Leż mali wolna kope/ tu się pytać ściele?
Cóż mi za wolność w taras niebożarkę wsadzić/
A iakoby nie uślaś zawiśle o niey radzić.
Wszak też ma fortel kopa na te sprosne chłopcy/
Ze gdzie kopa w niewoli/ tam y Pan u kopy.

8.

Wiecie iako inagrey nerke nazywała?
Głupie mięso : a to z tey przyczyny działała:
Ze w samym to u siedząc bardzo chuda bywa/
Kłomo ma mnoho dobra/ ale nie używa.
Własny nerka ow nyrá/ co a nie żyje/
Pan swym dobrym sennie y mrze/ a kto inby tyle?

E

Niewiem

Niewiem pewnie li ludzkie praktyki bywała/
 Mowia/ że zimne rzece pienieżni miewała.
 Zimniejszy bez pienieży/ y zimniejsza ta kasa/
 Ale powoli ciepło y chłód pienieżnema?
 Niechże pewniejszy nasze praktyki wychodzą/
 Zima grzeje/ a latem pienieżni zaś chłodzi.

Boday nie lepiey w quadrans Grofowe biec kazał/
 Lub im subtelne takie dać hacztu lub wstążki.
 Bo iż nam te tak przedko kółka ubiegają/
 Już je drudzy w korytka y w reabli zginała:
 By y w walce swiano nie pomoże zgola/
 Samulca trzeba na tak ubieżyte kółka.
 Zleby y tak się Grofse z drugiemu zlepili/
 Zeby reabli y hacztu z nitami puścili.
 Nuzby gwałt taki z domu przedseyby drugiego/
 Y dach z ciela wyciągnął/ niżli Grof od niego.
 Sępska dziś poka/ zdrowie/ sława nie kupiemy/
 Wszystkie są Grof/ a Grofoga nie dać nie chcemy.
 Lepiey ow ródził/

Uni to zdradził.

Niech nam Grof ruszy/ a nie my Grofowi/
 Niechce być przy nas/ haćmy być gotowi.

Czemu herby Królewskie na Grofu blizła?
 Bo nie większego nad Grof u ludzi nie znała.

Powiadają/ że Pawli pienieżne kradała/
 Y najwisto Moneta od monety mała.
 Ale rad pytam na co monety zbierała/
 Gdyż iey na handel/ ani na lichwę dawala?
 Pono to w tym/ że krakow/ ani wron doroży/
 Wiec się namney dobrać chce/ aby ich doży.
 Lub też to/ że ie twierdza być długowiecznemi/
 Wiec też na Gali przyszle chce być opatrzniemi.

16
Dziś dziś Paweł rozumnych na ten zbiór pienieędzy/
Großem grownać z wielşymi/ Großem uśc y nędzy!

13.

Dawno się już ta Gadka między ludźmi plećie/
I kiego rzemieślnika naywiecey na świećcie?
Lizac tu same Mistrze/ naywiecey Malarzow/
Jeżeliż y paragoni/ nie mało Lekarzow.
O chęćli też Studentli w te ligbe Plądacy/
Kżdy niemal dziś Myncarz w worku Groß biec chcey?

14.

Wielka sława y chwale Großowi przyzywam/
Wszak danieli co chwały bogatym rad pytam?
Jam słyszał/ a niech mie nikt z powieści nie wini/
Bogaty iako durny/ co z myśli to czyni.

15.

Przedayne dziś y Niebo tużby trzeba durny/
Jakiżby na te łupia potrzeba nam sumy?
Nieboć zaniadło dość te Marcini łupit tanie/
Ale ludźie zdrożeli łupcow nie dostanie.
Z dobrym targ dobry/ żaday co mozeż w żadatek/
A Bog pożećka/ lub też daruie ostatek.

16.

Czemu ten dyskurs Großem nie Talentem żdobia?
Bo y talenta wşytkie na Groß dziśia robia.

Gadka.

Gabe łarmić y żatkać ledna rzecz sposobna/
a W polu stoi/ a w stryńi leży dość nadobna.
Z Großa bierze pożatek śledy się zaś wzmoże/
Do wşytkiego co leno pomysliś pomoże/
A przydaſli zaś ledne b łazeczke tu końcowi/
Do boiu y do stroiu stażę wżarzowi.
Rzucieli to dwoie miżerne Podole/
Jedno okupi drugie Tatary wykołe.

a. kopá. k. I. kopia:

